actionaid

Årsberättelse 2022

ActionAid Sverige

Innehåll

Generalsekreteraren har ordet	sid 3
Händelser i vår omvärld	sid 4
ActionAid i världen	sid 5
ActionAid Sverige	sid 6
Vår geografiska närvaro	sid 7
Vårt arbete och våra resultat	sid 8
Våra resurser	sid 13
Insamling	sid 14
Kommunikation och påverkan	sid 15
Miljö och hållbarhet	sid 16
Årsredovisning 2022	sid 17

Teresa Anderson, COP27 protest
Hannah Gurney / ActionAid

Rosemary, en samhällsledare från Isiolo, Kenya
Mumbi Bakari/ActionAid

Mim från Bangladesh
Faheba Monir / ActionAid

Generalsekreteraren har ordet

2022 har för många givetvis präglats av kriget i Ukraina. Men samtidigt pågår flera svåra kriser på andra håll i världen. Jag tänker till exempel på länderna på Afrikas horn, som genomgår den värsta torkan på 40 år. Flera år utan ordentliga regn har lett till att 36 miljoner människor i Kenya, Etiopien och Somalia befinner sig i en akut hungerkris. För flickor och kvinnor innebär krisen ökad hunger, men också risk för våld, övergrepp och exploatering. ActionAid är på plats och bistår med mat, vatten, hygienartiklar och långsiktigt stöd för att människor i området ska ha möjlighet att hantera och överleva de tilltagande klimatförändringarna. Som alltid fokuserar vi på flickors och kvinnors särskilt utsatta situation och ser till att kvinnor får utbildning i kris- och katastrofberedskap så att de kan ta ledande roller och stå bättre rustade inför framtida utmaningar.

Under 2022 har ActionAid också funnits på plats i och runt Ukraina. Självklart har vi ett särskilt fokus på flickor och kvinnor även där och samarbetar med åtta lokala kvinnoledda organisationer. Vi ser till att kvinnor och barn får skydd och psykosocialt stöd samt att det finns strategier för att motverka människohandel och könsbaserat våld. Dessutom är vi med och delar ut förnödenheter, mat och kontanter.

Att arbeta för minskad fattigdom och kvinnors rätt till sin egen försörjning är centralt för oss. Majoriteten av de som lever i fattigdom är kvinnor. Det beror på att de ofta har mindre utbildning och därmed inte samma resurser och tillgång till inflytande som män. Så länge situationen ser ut på det sättet kommer vi fortsätta arbeta för ökad jämställdhet, rättvisare fördelning av resurser, flickors och kvinnors rätt till utbildning, sin kropp och makt att bestämma över sina liv. Politiker som inte tar ansvar för de stora globala utmaningar vi står inför, kommer vi även i fortsättningen att ställa till svars. Arbetet sker över hela världen, men vi fokuserar på länder där fattigdom och inskränkningar av mänskliga rättigheter är som störst, till exempel i Afghanistan, Bangladesh, Guatemala, Liberia, Zimbabwe, Vietnam och Senegal.

I Sverige har det politiska landskapet förändrats under 2022, vilket också påverkar Sveriges röst och roll i världen. Den svenska klimat- och biståndsbudgeten har genomgått nedskärningar och den feministiska utrikespolitiken, som Sverige var först i världen med att införa, ska avvecklas. Många är de internationella kolleger som frågat mig hur det kunde bli så här. Som hade räknat med att Sverige skulle fortsätta visa att vår demokrati vill ha jämställdhet, klimatvänlig omställning, medmänsklighet och en feministisk utrikespolitik. Det gör det extra viktigt att fortsätta arbeta med politisk påverkan, för att Sverige ska fortsätta vara en viktig röst för rättvisa och jämställdhet i världen.

Tillsammans behöver vi kroka arm och kämpa för alla de flickor i Bangladesh som riskerar att giftas bort när de fortfarande är barn. För alla de miljoner människor i östra Afrika som tvingas lämna sina hem och riskerar att dö av svält. För alla kvinnor som förlorat hela sin inkomst från småskaligt jordbruk efter en extremtorka, som är en direkt följd av rika länders klimatpåverkan. Därför är det dags att växla upp och hitta gemensamma vägar framåt. Vi är redo att sträcka ut armen till alla som vill bidra till en mer jämställd, rättvis och hållbar värld. Jag hoppas att du är med oss - vi har ingen tid att förlora.

Henrik Kindgren

Jennifer Vidmo,
Generalsekreterare
ActionAid Sverige

Händelser i vår omvärld

Under 2022 inträffade flera händelser som på olika sätt har inverkan på ActionAids arbete och de flickor och kvinnor vars rättigheter vi arbetar för att försvara och stärka.

Simona Supino/ActionAid

Ukraina

Den 24 februari 2022 invaderade Ryssland Ukraina och eskalerade det krig som pågått sedan 2014. Situationen blev snabbt akut då många kvinnor och barn tvingades på flykt. ActionAid fanns tidigt på plats i Ukrainas grannländer och kunde förse kvinnor och barn med förnödenheter. I augusti 2022 utökades insatserna och vi började även arbeta inne i Ukraina tillsammans med lokala partnerorganisationer.

Under 2022 har ActionAids arbete, genom stöd av lokala partnerorganisationer, nått ut till 1 miljon människor i Ukraina, Polen, Rumänien och Moldavien.

Afrikas horn

Torkan i länderna på Afrikas horn har varit långvarig och samhällen i Kenya, Etiopien och Somaliland fortsätter möta katastrofala konsekvenser såsom höga nivåer av undernäring hos barn och brist på vatten. Under 2022 fördjupades den humanitära krisen och ActionAid skalade upp insatserna. Under 2022 kunde vi nå ut med förnödenheter och stöd till över 300 000 personer.

I november 2022 påverkades minst 36,4 miljoner människor av torkan. Av de påverkade människorna lider 23 miljoner av akut matosäkerhet, medan 23,8 miljoner människor står inför vattenbrist i sina hushåll.

Verksamheten i Afghanistan stoppas

Situationen i Afghanistan har blivit allt allvarligare efter de oroligheter som utspelade sig under sommaren och hösten 2021. Den 24 december 2022 utfärdades ett direktiv i Afghanistan som förbjöd kvinnor från att arbeta i biståndsorganisationer. Vårt arbete stoppades tillfälligt men kunde återupptas i februari 2023.

Gaza blockad 15 år

2022 hade Israels blockad av Gaza pågått i 15 år. Det innebär att de drygt två miljoner palestinier som bor i Gaza inte kan röra sig fritt. ActionAid har arbetat i Palestina sedan 2007 och verkar för att förbättra kvinnors särskilt utsatta situation. Vi uppmanar även det internationella samfundet att sätta press på den israeliska ockupationen och omedelbart häva blockaden.

COP27

I november 2022 ägde FNs stora klimattoppmöte, COP27, rum i Egypten. En av mötets viktigaste frågor handlade om rika länders ansvar att kompensera för de skador och förluster som deras utsläpp orsakar människor, inte minst flickor och kvinnor, som lever i fattigdom. ActionAid är en av de organisationer i Sverige och världen som drivit på för att det behövs en ny typ av finansiering för skador och förluster och vid COP27 fattades beslut om att för första gången inrätta detta.

Teresa Anderson, COP27 protest
Hannah Gurney / ActionAid

Valet i Sverige

Riksdagsvalet i Sverige har inneburit ett förändrat politiskt landskap. ActionAid har, både innan och efter valet, drivit på för att vissa frågor måste finnas med på den politiska agendan i Sveriges klimat- och utrikespolitik. Bland annat har vi lyft betydelsen av en klimat- och miljöpolitik som sätter flickors och kvinnors rättigheter i centrum.

ActionAid i världen

ActionAid är en global federation som finns i 46 länder och som har bekämpat fattigdom och orättvisor sedan 1972. Vårt arbete bygger på principen om alla människors lika värde och rätt att kunna ta makt över sina liv. Flickors och kvinnors rättigheter står i centrum för alla insatser, eftersom jämställdhet är en förutsättning för långsiktigt hållbar utveckling. I takt med att klimatförändringarnas effekter tilltar blir detta arbete ännu viktigare eftersom flickor och kvinnor hör till de grupper som drabbas värst.

Kvinnors ledarskap och inflytande är centralt i allt vi gör, både för att stärka kvinnors möjlighet att kunna äga makten över sina egna liv och hävda sina rättigheter och för att kvinnors ledarskap har positiv inverkan på hela samhällens utveckling.

Vår förändringsteori

Lokal organisering

När människor som själva lever i utsatthet har makt och möjlighet att organisera sig för att påverka orättvisor – då sker verklig förändring.

Lösningar

Vi skapar möjligheter, plattformar och sprider kunskap som främjar människors egen kamp och strävan efter att identifiera behov, hitta lösningar och ställa ansvariga myndigheter och beslutsfattare till svars.

Samarbete

Därför samarbetar vi alltid med andra lokala gräsrotsorganisationer och med de människor som lever i områden där vi är verksamma.

Flickor och kvinnor

I alla sammanhang är flickor och kvinnor våra främsta målgrupper, eftersom de ofta är mest utsatta och eftersom jämställdhet är en förutsättning för hållbar utveckling. Ofta är det de lokala kvinnorna som leder och utvecklar arbetet.

Genom vårt långsiktiga perspektiv och starka lokala förankring kan vi,

tillsammans med de människor vi arbetar med, stå emot bakslag och vara beredda att agera i avgörande stunder för att främja hållbar utveckling. Som global federation med ett gemensamt sekretariat och lokal närvaro i 46 länder kan ActionAid bidra med spetskompetens och resurser. På så vis blir vi både effektiva och kraftfulla i de frågor vi vill påverka, såväl globalt som lokalt.

ActionAid Sverige

ActionAid Sverige är en biståndsorganisation och medlem i den globala ActionAid-federationen. Vi arbetar för att minska fattigdom och orättvisor med ett särskilt fokus på att stärka flickors och kvinnors rättigheter. Det handlar till exempel om rätten till utbildning och egen försörjning samt rätten att själv få bestämma över sin egen kropp.

Verksamheten som ActionAid Sverige stöder innefattar både akuta humanitära insatser och långsiktigt utvecklingsarbete. Arbetet finansieras av privatpersoner, företag, institutionella givare och stiftelser. I samarbete med våra internationella partners bidrog vi under 2022 till arbetet i 22 länder inom ActionAid-federationen. En översikt av detta finns att läsa på sid 7.

Utöver det globala arbetet bedriver vi även verksamhet i Sverige, med fokus på att stoppa kvinnlig könsstympning. I Sverige arbetar vi även med informations- och påverkansarbete kring ökad klimaträttvisa för flickor och kvinnor.

Våra fokusområden

Vi fokuserar på fyra frågor som alla är centrala i arbetet med att stärka flickors och kvinnors rättigheter och skapa en mer rättvis och jämlik värld. Läs mer om respektive fråga och vilka förändringar vi uppnår på sid 8-12.

- **Utbildning och försörjning**
- **Rätten till sin kropp**
- **Klimaträttvisa**
- **Humanitära insatser**

Niimo och hennes bebis i Somaliland
Khadija Farah/ActionAid

Vision

Vår vision är en rättvis, jämlik och hållbar värld där alla människor har möjlighet att forma sin tillvaro och leva ett liv fritt från fattigdom och förtryck.

Uppdrag

Vårt uppdrag är att bekämpa fattigdom och arbeta för jämställdhet, jämlikhet och rättvisa för alla.

Vår geografiska närvaro 2022

Under 2022 har ActionAid Sverige varit med och bidragit till att genomföra verksamhet i 22 av de 46 länderna inom ActionAid-federationen. Det här är vad vi fokuserat på i respektive land.

Ukraina: Humanitärt stöd. dela ut förnödenheter som mat, vatten mediciner och hygienkit. Öka tillgången till trygga boenden, psykosocialt stöd och juridisk hjälp samt flickors och kvinnors tillgång till säkra platser. Insamlade medel går till verksamheten i Ukraina såväl som Polen, Rumänien och Moldavien.

Afghanistan: Humanitärt stöd. Öka tillgången till rent vatten, sjukvård och utbildning, Stärka flickors och kvinnors status i samhället.

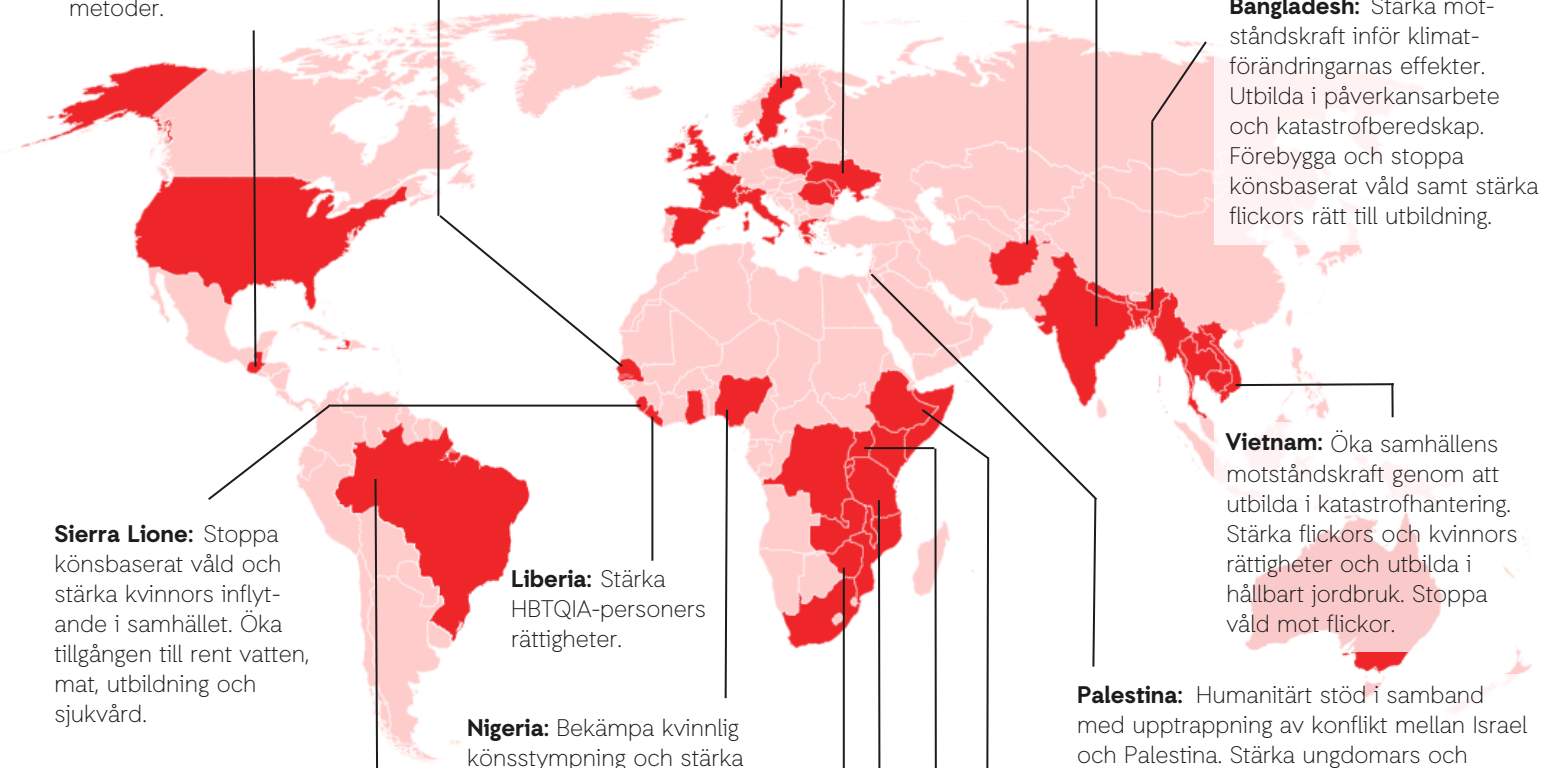
Senegal: Stärka landsbygdens motståndskraft inför klimatförändringar samt utbilda kvinnor i ledarskap och hållbar försörjning. Stärka flickors rätt till utbildning.

Indien: Bekämpa könsbaserat våld. Öka tillgången till rent vatten, hälsa och utbildning. Säkerställa att kvinnor som arbetar inom hushållssektorn får sina rättigheter tillgodosedda.

Sverige: Förebygga och stoppa kvinnlig könsstympning, stärka flickors och kvinnors rättigheter och rätt till sin kropp.

Guatemala: Säkra kvinnors beredskap att hantera klimatförändringarna och hitta hållbara försörjningsmetoder.

Bangladesh: Stärka motståndskraft inför klimatförändringarnas effekter. Utbilda i påverkansarbete och katastrofberedskap. Förebygga och stoppa könsbaserat våld samt stärka flickors rätt till utbildning.

Vietnam: Öka samhällens motståndskraft genom att utbilda i katastrofhantering. Stärka flickors och kvinnors rättigheter och utbilda i hållbart jordbruk. Stoppa våld mot flickor.

Sierra Lione: Stoppa könsbaserat våld och stärka kvinnors inflytande i samhället. Öka tillgången till rent vatten, mat, utbildning och sjukvård.

Liberia: Stärka HBTQIA-personers rättigheter.

Palestina: Humanitärt stöd i samband med upptrappning av konflikt mellan Israel och Palestina. Stärka ungdomars och kvinnors ledarskapsförmågor, främja kvinnors ledarskap samt förbättra samhällets motståndskraft. Upprätta säkra zoner för våldsutsatta kvinnor.

Nigeria: Bekämpa kvinnlig könsstympning och stärka flickors och kvinnors rätt till sin kropp. Stärka rätten till utbildning, tillgång till dricksvatten och sjukvård, samt hållbara försörjningsmetoder.

Brasilien: Utbilda människor, främst unga som bor på landsbygden, i deras rättigheter och försörjningsmöjligheter. Motverka könsbaserat våld och öka tillgången till rent vatten.

Afrikas Horn: Humanitärt stöd på grund av den rådande hungersnöden. Långsiktigt stöd för att motverka negativ påverkan av de tilltagande klimatförändringarna. Insamlade medel går till verksamheten i Etiopien, Kenya och Somaliland.

Zimbabwe: Förbättra kvalitén på skolundervisningen. Stärka ungdomars ledarskapsförmågor samt främja flickors och kvinnors rättigheter.

Tanzania: Bekämpa kvinnlig könsstympning, stärka flickors och kvinnors rättigheter, öka tillgången till rent vatten och främja människors rätt att kunna utöva sina demokratiska rättigheter.

Uganda: Främja demokratiska rättigheter. Stärka kvinnors landrättigheter och rätt till sin kropp, ge stöd till hiv-smittade samt stärka flickors rätt till utbildning.

Vårt arbete och våra resultat

Utbildning och försörjning

Kvinnor i Somaliland utbildas i nya, klimatanpassade odlingsmetoder

Saynab bor i Somaliand, ett av världens mest klimatutsatta länder. Hon försörjde sig tidigare genom boskapsskötsel men torkan gjorde det omöjligt att fortsätta. Djuren dog och hon och hennes familj förlorade den främsta källan till mat och inkomst.

Genom kontakt med ActionAid kunde Saynab gå med i en kvinnogrupp där hon fick utbildning i nya, klimatanpassade odlingsmetoder. Den nya kunskapen har gjort att Saynab och fler kvinnor i området har kunnat bygga upp sin försörjning på ett klimatanpassat och hållbart sätt igen, vilket stärker både dem själva och hela samhället där de bor.

Idag är Saynab ledare för gruppen och utbildar själv andra kvinnor i liknande odlingsmetoder.

ActionAid har installerat fem nya brunnar i Nyamaropa

I Zimbabwe hade bara 30 % av befolkningen tillgång till säkra vattenkällor 2020. På Chatindos högstadieskola i Nyamaropa, Zimbabwe, hade inte skolans elever och lärare tillgång till dricksvatten. Många flickor gick inte till skolan när de hade mens då de inte kunde sköta sin hygien där. I september 2022 kunde ActionAid tillsammans med en lokal partner borra fem nya brunnar i området Nyamaropa. Brunnarna gav 122 hushåll och fem skolor, med drygt 1 500 elever, tillgång till dricksvatten. Med förbättrad tillgång till vatten på skolorna kan fler flickor fortsätta gå i skolan när de har sin mens. Christinai grönt hämtar vatten från den nya brunnen på högstadieskolan Chatindos.

6 500 barn kan återvända till skolan i Indien

I Indien har ActionAids arbete bidragit till att över 6 500 barn har kunnat återvända till skolan efter covid-19. Eftersom skolorna stängde under pandemin riskerade många barn att falla ur skolan helt, men genom ActionAids kampanj - Back to school kunde vi sprida information om hur viktigt utbildning är till de familjer vars barn hade slutat skolan.

Kvinnor i Palestina utvecklar egna affärsprojekt

Många kvinnor i Palestina lever i avsaknad av grundläggande mänskliga rättigheter. Samhällsstrukturer och normer gör att de ofta är ekonomiskt beroende av sina män och riskerar i hög grad att utsättas för våld och övergrepp. ActionAid arbetar för att stärka kvinnors självständighet och frihet genom rätten till egen försörjning. Under 2022 fick 17 kvinnor ekonomiskt stöd för att kunna utveckla och upprätthålla sina småföretag i Palestina.

Vårt arbete och våra resultat

Rätten till sin kropp

Arbetet mot kvinnlig könsstympning i Sverige fortsätter

ActionAid arbetar mot kvinnlig könsstympning i hela världen. I Sverige har vi länge främst vänt oss till överlevare. Under 2022 inleddes arbetet med att även utbilda yrkesverksamma som kommer i kontakt med kvinnor som utsatts för könsstympning.

– I de nya utbildningarna riktar vi oss bland annat till personer som arbetar inom vården. Fokus kommer att vara hur vården på ett respektfullt och ickestigmatiserande sätt kan bemöta flickor och kvinnor som utsatts för könsstympning, säger Aurégan Le Gal, projektkoordinator på ActionAid.

– Ju mer vi pratar om det, desto starkare blir motståndet mot kvinnlig könsstympning, säger Aurégan Le Gal.

Aurégan Le Gal, Projektkoordinator ActionAid Sverige

De senaste åren har ActionAid Sverige organiserat studiecirklar för personer som utsatts för kvinnlig könsstympning. Där har de kunnat dela erfarenheter, men också tillsammans hitta vägar för att inte föra praktiken vidare.

För att nå ut brett med studiecirklarna har ActionAid också samarbetat med organisationer som Existera och Myndigheten för stöd till trossamfund, SST.

ActionAid Sverige är aktiva inom det europeiska nätverket End FGM (Female Genital Mutilation). Vi deltar bland annat i en europeisk kampanj för ett intersektionellt förhållningssätt i det förebyggande arbetet. Vi är också med i en arbetsgrupp som försöker påverka det kommande europeiska lagförslaget kring kvinnlig könsstympning.

– Vi driver också på för att svenska myndigheter och beslutsfattare ska ta ställning och samarbeta med andra länder för att garantera säkerheten för flickor i Sverige, säger Aurégan Le Gal.

Samtal om kvinnlig könsstympning - En handbok mot kvinnlig könsstympning

I Juni 2022 lanserande ActionAid Sverige en handbok som fokuserar på en forskningsbaserad samtalsmetod, Reflection Action, och hur den kan tillämpas i möten och samtal om kvinnlig könsstympning.

Reflection Action är en samtalsmetod framtagen av ActionAid 1990, med syftet att förändra attityder och stärka personer som befinner sig i en utsatt situation. Metoden bygger på att deltagarna själva uppmuntras att dela med sig av känslor, erfarenheter och behov. Reflection Action har använts över hela världen inom många olika frågor, bland annat i frågor som rör könsstympning. Med stöd av en processledare använder deltagarna olika verktyg för att analysera sin situation, identifiera hur deras rättigheter kan ha inskränkts samt arbeta tillsammans för att påverka och förändra sin situation.

Vårt arbete och våra resultat

Rätten till sin kropp

Resultat från arbetet på Afrikas horn

Under 2022 har situationen på Afrikas horn förvärrats och den extrema torkan har ökat sårbarheten för kvinnor och flickor, särskilt när det gäller könsbaserat våld. Enligt en rapport från februari 2022 har barnäktenskap ökat med 36 % i Toghdeer-regionen i Somalia. Fortsatt förekomst av kvinnlig könsstympning har också rapporterats.

ActionAid arbetar aktivt för att stoppa våldet mot flickor och kvinnor. Under 2022 kunde vi skapa 24 trygga platser som försåg flickor och kvinnor med psykosocialt stöd. Vi initierade också 85 kvinnoträffar där kunskap om könsbaserat våld spreds. Vidare har vi försett flickor och kvinnor med 850 hygienkit och 15 000 människor har nåtts av information om kvinnlig könsstympning.

15 000
människor har fått information om FGM

24
trygga platser med psykosocialt stöd

85
kvinnoträffar med kunskapsspridning om könsbaserat våld

850
hygienkit har delats ut till flickor och kvinnor

Flickforum för rätten till utbildning

I Bangladesh är barnäktenskap vanligt, trots att det är olagligt. ActionAid arbetar med att etablera flickforum i skolor dit flickor kan vända sig för att dela med sig av erfarenheter i en säker och välkomnande miljö.

I flickforumen lär sig flickor också att kräva sina rättigheter, inklusive sin rätt att bestämma över sin egen kropp och sin rätt till utbildning. Att utveckla dessa förmågor ger dem också verktyg och kunskap att stå upp för sina rättigheter.

Faheba Monir

Mim är 18 år och bor i Chanpara, ett fattigt område utanför Bangladesh huvudstad Dhaka där barnäktenskap är ett utbrett problem.

Mim var nära på att bli bortgift innan hon lyckades övertala sina föräldrar att få fortsätta gå i skolan.

– Det var svårt att övertala mina föräldrar men tack vare att jag lärt mig om mina rättigheter av ActionAid och flickforumet gav jag inte upp utan fortsatte diskutera med framför allt min mamma. Till slut förstod de att jag är för ung för äktenskap, säger Mim.

Faheba Monir

Under 2022 fick sammanlagt 72 barn i området Chanpara kunskap genom flickforumen, och Mim var en av dem. Att stärka flickors kunskap om deras egna rättigheter är ett effektivt sätt att arbeta för att motverka barnäktenskap.

– Jag var medlem i ActionAids flick-grupp. Vi diskuterade och lärde oss om många saker som rörde flickors rättigheter. Jag förstod vikten av utbildning och hur det hjälper flickor att bli starkare, berättar Mim.

Vårt arbete och våra resultat

Klimaträttvisa

Klimatförändringarnas effekter på flickors och kvinnors hälsa

Flickors och kvinnors särskilda behov under kriser och katastrofer förbises ofta, vilket gör att de drabbas oproportionerligt hårt av klimatförändringar. Bangladesh är ett av de länder som är hårdast drabbat av klimatförändringar och katastrofer. För människor som bor längs kustremsorna och de stora floderna Brahmaputra och Ganges är översvämningar en del av vardagen.

Att använda vattnet efter en översvämning är förenat med hälsoproblem som högt blodtryck och mag- och hudsjukdomar. Men det många inte känner till är vilka effekter det förorenade vattnet har på kvinnohälsan. Flickor och kvinnor riskerar att drabbas av vaginala infektioner i samband med menstruation och kan få skador på livmodern som påverkar deras fertilitet. Riskerna är särskilt höga för gravida kvinnor, då de kan drabbas av havandeskapsförgiftning och i värsta fall spädbarnsdöd.

På landsbygden i Bangladesh är sjukvården ofta otillgänglig, särskilt efter en översvämning. Flickors och kvinnors ställning och status är låg vilket leder till att de i mindre utsträckning än män söker sjukvård.

Under december 2022 upprättade ActionAid temporära hälsocenter i Kalapara i Bangladesh, dit flickor och kvinnor kunde söka sig för att få information och kostnadsfri vård och mediciner. Området ligger i södra Bangladesh och är särskilt utsatt för översvämningar. Hälsocentralerna höll öppet under tre dagar och 499 människor sökte vård, varav 300 utav dem var flickor och unga kvinnor.

ActionAid

”Flickor tvingas till sex för att få köpa fisk”

Just nu genomgår länderna på Afrikas horn den värsta torkan på 40 år. Fyra år utan ordentliga regn har lett till att 36 miljoner människor i Kenya, Etiopien och Somalia befinner sig i en akut hungerkris. För flickor och kvinnor innebär krisen inte bara ökad hunger utan även en tilltagande risk för våld, övergrepp och exploatering.

Susan Otieno är landschef för ActionAid Kenya. I september 2022 besökte hon Sverige för att sprida kunskap om denna djupa kris, som dessvärre hamnar i skuggan av andra akuta kriser i världen.

Susan Otieno,
Landschef
ActionAid Kenya

Torkan, som orsakats av klimatförändringar, har särskilt allvarliga konsekvenser på flickors och kvinnors säkerhet och frihet. Ofta är det flickornas och kvinnornas ansvar att hämta vatten och mat till familjen men när vattenkällorna sinar och maten blir allt svårare att få tag i utsätts de för både faror och påfrestning.

–”Fish for sex” är ett begrepp som många unga flickor tyvärr möts av, berättar Susan. Det innebär att flickorna tvingas ha sex med männen som säljer fisk innan de ens går med på att sälja fisken till flickorna. Den desperata jakten på mat försätter många flickor i en extremt utsatt situation.

För ActionAid, som alltid sätter flickors och kvinnors säkerhet i första rummet, är upprättandet av säkra utrymmen för flickor och kvinnor därför en central del i vår insats.

Vårt arbete och våra resultat

Humanitära insatser
Under 2022 stöttade ActionAid 2 620 210 människor i katastrofinsatser med förnödenheter.

ActionAids verksamhet i Ukraina

ActionAid har funnits på plats sedan Rysslands invasion av Ukraina bröt ut. Inledningsvis var vi verksamma i de angränsande länderna för att ge stöd åt kvinnor och barn som tvingats fly, men sedan sommaren 2022 har majoriteten av insatserna flyttats in i Ukraina. Siffror är från den 30 oktober 2022.

En av ActionAids humanitära medarbetare i Ukraina-responsen
Simona Supino/ActionAid

1 153 041 människor har nåtts

103 936 har fått förnödenheter inklusive mat

551 097 har fått tillgång till information

10 594 har fått åtkomst till skydd

10 594 har fått stöd i kontanter

600 har fått Gender based violence-stöd

Triona Pender, ansvarig för ActionAids arbete i regionen berättar om arbetet så här långt.

- ActionAid var snabbt på plats med insatser och har fokuserat på att nå ut med nödvändigheter som skydd, mat och kontanter för de mest utsatta kvinnorna, till exempel sexarbetare, HBTQ+I-kvinnor och ensamma kvinnor med barn, som är särskilt utsatta i kriser. Fokus har även varit att nå ut till kvinnor som lever i fattigdom med nödvändiga hjälpmedel. Arbetet har möjliggjorts genom samarbete med lokala partnerorganisationer till ActionAid, säger Triona.

Kvinnors ledarskap i katastrofer

I alla humanitära katastrofer som vi har varit närvarande i under 2022 har vi haft ett stort fokus på kvinnligt ledarskap. Genom att utbilda kvinnor i katastrofberedskap och ledarskap stärker vi kvinnors möjlighet att ge uttryck för sina behov och ta ledande roller – både i det akuta skedet och på sikt.

Att stärka kvinnors rättigheter och ledarskap i humanitärt arbete är därför en självklar del i ActionAids arbete för flickors och kvinnors rättigheter. Det här är insatser som räddar liv och som skapar en mer jämställd och rättvis värld.

310 000 människor har fått stöd i Afghanistan under 2022

Verksamheten i Afghanistan stoppas tillfälligt

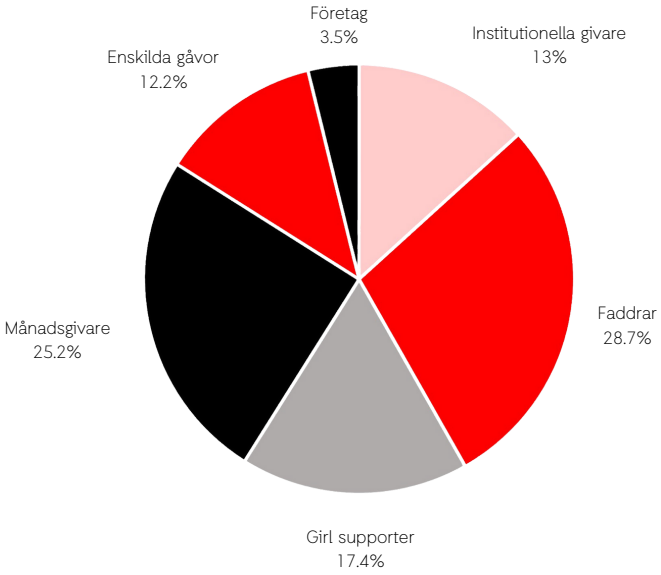
Den 24 december 2022 utfärdades ett direktiv i Afghanistan som förbjöd kvinnor från att arbeta i biståndsorganisationer. Vårt arbete stoppades tillfälligt men kunde återupptas i februari 2023.

Så här säger Razmi Farook, Chef för ActionAid Asien, efter direktivet utfärdades:

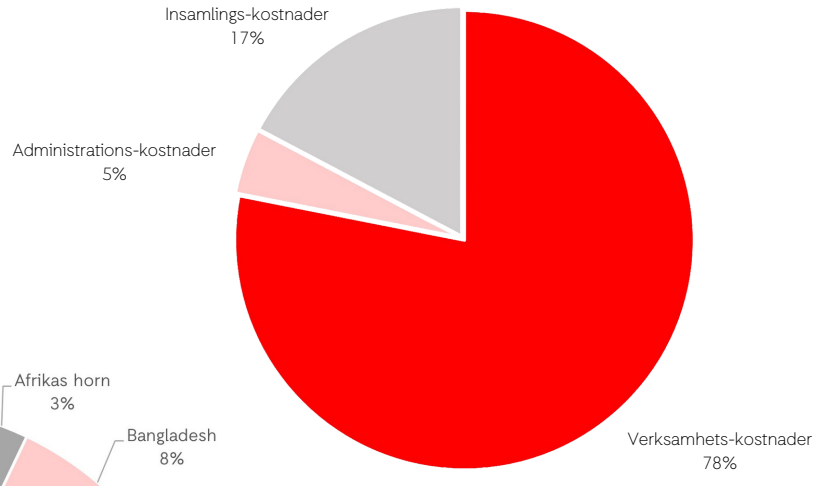
- Kvinnor är avgörande för alla humanitära biståndsoperationer. Inte minst i Afghanistan, där bara kvinnor får interagera med kvinnor. Om kvinnor förbjuds att arbeta, kommer det att bli mycket svårare för oss att nå ut till halva befolkningen som redan lider av hunger och som håller på att förlora sina liv och försörjning.

Våra resurser

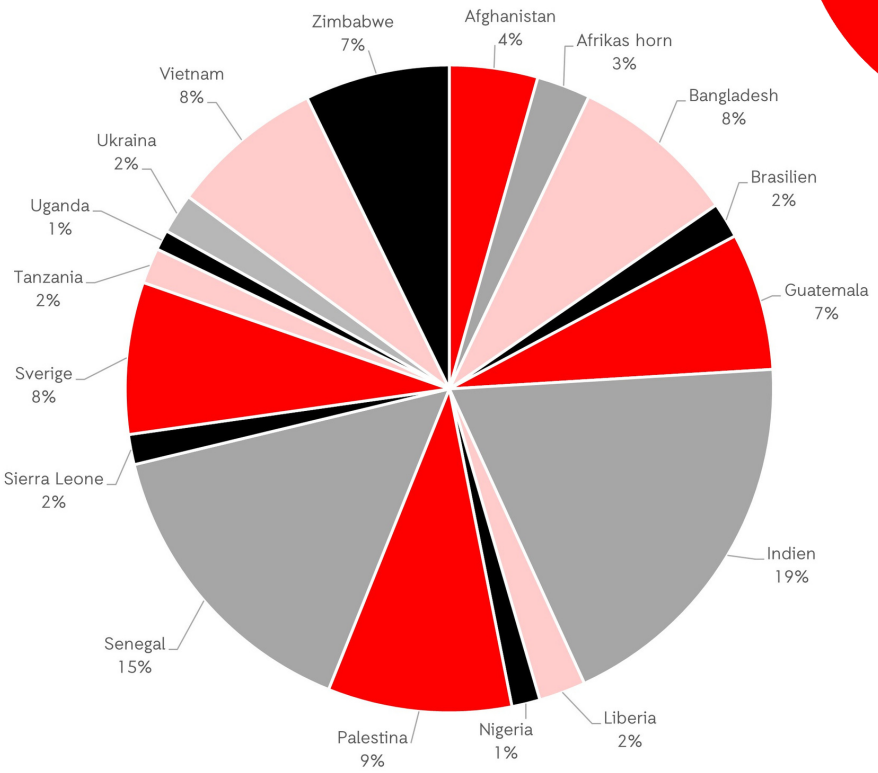
Var kommer pengarna ifrån?

Hur fördelas pengarna?

Vart går pengarna?

Insamling

Under 2022 genomförde ActionAid Sverige flera kampanjer för att belysa arbetet för flickors och kvinnors rättigheter och samla in medel till våra insatser. Här är några nedslag från året.

Internationella mensdagen

Den 28 maj är det internationella mensdagen – en dag som finns till för att uppmärksamma och sprida kunskap om menstruation. Under 2022 hade vi en insamlingskampanj i samband med dagen och uppmärksammade det faktum att många flickor och kvinnor saknar tillgång till ordentliga mensskydd och rent vatten i samband med humanitära kriser. Kampanjen samlade in 80 528 kr till vår katastrofinsats i Afghanistan.

Internationella kvinnodagen

I samband med internationella kvinnodagen den 8 mars belyste vi det självklara och angelägna faktumet att kvinnor och män ska ha lika rättigheter. Vi hade en kampanj för att värva nya månadsgivare och lyckades rekrytera 30 nya månadsgivare.

Katastrofinsamlingar

2022 har varit ett katastrofintensivt år. De största insamlingarna har varit till ActionAids insatser i samband med torkan och hungersnöden på Afrikas horn (479 573 kr), den humanitära krisen i Afghanistan (368 683 kr) och kriget i Ukraina (359 302 kr).

Fadderskapet blev Girl supporter

Varje minut gifts 20 flickor bort och berövas sin rätt till utbildning och självständighet. Vi ser dessutom hur klimatförändringarna hotar flickors skolgång ytterligare genom att försätta miljontals familjer i djupare fattigdom. Och utan en utbildning är möjligheten för en ung kvinna att ta sig ur fattigdom liten.

Världen måste göra mer för att ytterligare en generation av flickor inte ska försättas i en ond cirkel av fattigdom. Därför fördjupar nu ActionAid sitt fokus - för att varje flicka och ung kvinna ska ha möjlighet att forma sin egen framtid. Som en del av detta fick fadderskapet en ny form under 2022 och blev Girl supporter.

Girl supporter är ett månadsgivande för våra mest lojala och engagerade givare. Våra Girl supporters stöttar ActionAids aktiviteter och projekt för flickor och unga kvinnor. Under 2022 gick bidragen framför allt till arbetet för flickor och unga kvinnor i Bangladesh, Senegal, Vietnam och Zimbabwe.

Julkampanj 2022

Under julen 2022 uppmanade vi allmänheten att "Köpa rätt(visa) julklappar" i vår gåvoshop. Kampanjen samlade in 1 650 444 kr från privatpersoner och företag till arbetet för flickors och kvinnors rättigheter i världen.

Ansvarsfull hantering av medel

ActionAid har ett 90-konto genom Svensk Insamlingskontroll vilket innebär att minst 75 % av de insamlade medlen ska gå till ändamålet. Under 2022 gick 77 % av våra insamlade medel till verksamheten för flickors och kvinnors rättigheter. Vi är också medlemmar i branschorganisationen, Giva Sverige, som arbetar för ett tryggt och ökat givande.

Kommunikation och påverkan

Under 2022 genomförde ActionAid Sverige flera kommunikationskampanjer för att öka allmänhetens kunskap i de frågor vi driver samt påverka våra svenska politiker. Här är några nedslag från arbetet under 2022.

Påverkan

Som ett rikt land med höga utsläpp per capita har Sverige ett viktigt ansvar att ta i klimatfrågan. Under 2022 har ActionAid Sverige arbetat aktivt för att våra svenska beslutsfattare ska prioritera flickors och kvinnors perspektiv och särskilda utsatthet i klimatfrågan. Bland annat har vi anordnat seminarier där vi ställt frågor till riksdagspolitiker. Vi har även skrivit debattartiklar och spridit en namninsamling som lämnats över till utrikesministern, klimat- och miljöministern samt biståndsministern. Inför FNs stora klimattoppmöte, COP27, var ActionAid en av de organisationer i Sverige som tydligast drev på för ny typ av finansiering till klimatrelaterade skador och förluster, vilket också blev verklighet vid klimattoppmötet.

Dags att betala notan för klimatkrisens skador

ETC, 9 november, 2022.

Egna kanaler

Sociala medier är en viktig kanal för oss för att kommunicera med allmänheten och informera om aktuella händelser och förändringar som vi bidrar till.

Under 2022 ökade vi vår räckvidd från året innan med 10.9 % på Facebook och 40.3% på Instagram.

Medlemstidning

Vår medlemstidning re:Action skickas ut två gånger per år till alla privatpersoner och företag som regelbundet engagerar sig i vårt arbete.

Under 2022 nådde tidningen totalt 11 676 hushåll.

Media

Under 2022 medverkade ActionAid totalt i 43 olika redaktionella artiklar och nyhetssammanhang. Bland annat intervjuades vår landschef från Kenya i Svt Morgonstudion och vi skrev flera debattartiklar på temat klimaträttvisa för flickor och kvinnor.

Svt, 22 sept 2022. Susan Otieno, landschef från Kenya, berättar om den rådande hungerkrisen på Afrikas horn i en Intervju hos Svt Morgonstudio

Debatt: Sätt jämställdhet i centrum för klimatarbetet

Global Bar Magazine, 8 mars, 2022. En debattartikel som belyser kopplingen mellan klimatförändringar och hur kvinnor och flickor drabbas särskilt hårt - och vilket ansvar Sverige och svenska politiker har.

Miljö och hållbarhet

De globala målen inom Agenda 2030 är vägledande i alla våra insatser. Inom ramen för det arbete som ActionAid Sverige driver och stöttar fokuserar vi främst på följande mål.

Mål 1: Ingen fattigdom

ActionAid bidrar till detta mål genom att bland annat stärka kvinnors möjlighet till hållbar försörjning, utbilda kvinnor i katastrofberedskap och påverkansarbete samt stärka flickors rätt till utbildning.

Mål 4: God utbildning för alla

ActionAid arbetar för att stärka flickors rätt och möjlighet till utbildning. Bland annat genom att förebygga och stoppa barnäktenskap, säkra flickors tillgång till mensskydd, sprida kunskap om vikten av utbildning samt säkerställa att flickor kan ta sig till skolan på ett tryggt sätt.

Mål 5: Jämställdhet och kvinnors och flickors egenmakt

Vi arbetar mot målet genom att öka medvetenheten om flickors och kvinnors rätt till sin kropp och förebygga och stoppa alla former av våld mot flickor och kvinnor, som kvinnlig könsstympning, barnäktenskap och mäns våld mot kvinnor. Vi arbetar också för att flickor och kvinnor ska ha samma möjlighet till makt och inflytande som pojkar och män. Detta gör vi genom att främja flickors rätt till utbildning samt genom att utbilda kvinnor i ledarskap, påverkansarbete och egen försörjning.

Mål 10: Minskad ojämlikhet

Flickor och kvinnor drabbas hårt av den ojämna fördelningen av makt och resurser i världen. Därför står deras rättigheter i centrum för alla ActionAids insatser i strävan efter en mer jämlik värld. Vi arbetar mot detta mål genom att bland annat stärka flickors och kvinnors rätt till utbildning, försörjning och inflytande.

Mål 13: Bekämpa klimatförändringarna

Flickor och kvinnor som redan lever i utsatthet drabbas hårt av klimatförändringar. Vi strävar mot detta mål genom att stärka deras motståndskraft mot klimatförändringarnas effekter och genom att lära ut hållbara försörjningsmetoder. Som federation strävar vi självklart mot att ha minsta möjliga klimatavtryck.

FN:s hållbarhetsmål integrerar tre dimensioner av hållbar utveckling; sociala, ekonomiska och miljömässiga. Det övergripande syftet är att säkerställa mänskliga rättigheter för alla. Samtliga mål går i linje med ActionAids arbete och visar på komplexiteten i det arbete som bedrivs för att skapa en hållbar utveckling.

Årsredovisning ActionAid International Sweden 2022
Förvaltningsberättelse

Innehållsförteckning

Förvaltningsberättelse	sid 19
Allmänt om verksamheten	sid 19
Väsentliga händelser under räkenskapsåret	sid 20
Resultat och ställning	sid 21
Hållbarhetsupplysningar	sid 21
Framtida utveckling	sid 22
Förvaltning	sid 23
Förtroendevalda för ActionAid Sverige	sid 24
Resultaträkning	sid 25
Balansräkning	sid 26
Noter	sid 27

Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i tusental kronor.
Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Förvaltningsberättelse

Härmed avger styrelsen och generalsekreteraren för ActionAid International Sweden (ActionAid Sverige) följande årsredovisning.

Allmänt om verksamheten

ActionAid är en global federation som finns i 46 länder och som arbetar för en mer rättvis, jämlik och hållbar värld fri från fattigdom. ActionAid grundades 1972 och var bland de första internationella organisationerna att arbeta rättighetsbaserat. ActionAid är religiöst och partipolitiskt oberoende. Vi finns lokalt förankrade och arbetar alltid tillsammans med andra lokala organisationer och med de människor som lever i de områden där vi är verksamma. ActionAid-federationens globala sekretariat ligger i Johannesburg, Sydafrika.

ActionAids förändringsteori utgår från att verklig förändring sker när människor som lever i utsatthet och/eller utsätts för diskriminering och övergrepp kan organisera sig för att påverka orättvisor och ojämlika maktstrukturer.

ActionAid Sverige grundades 2006 och är medlem i den internationella ActionAid-federationen. Vi har skapat en identitet i Sverige som en rättighetsbaserad organisation med ett särskilt fokus på flickors och kvinnors rättigheter, då det är en förutsättning för jämlikhet och hållbar utveckling. Som medlem i ActionAid-federationen bidrar vi aktivt inom flera strategiskt viktiga områden. Det högsta beslutande organet inom ActionAid-federationen är det internationella årsmötet där nationella och internationella styrelserepresentanter deltar. ActionAid Sverige deltar aktivt på årsmötet och följer de gemensamt fattade beslut som tas. ActionAid Sveriges strategiska inriktning, tematiska prioriteringar och treårsplan är i linje med den globala strategin för hela ActionAid-federationen.

ActionAid Sverige är en ideell förening som leds av en ideell styrelse. Verksamheten finansieras genom gåvor och bidrag från privata och institutionella givare, stiftelser och företag. Genom de medel som ActionAid Sverige samlar in bidrar vi till ActionAids globala rättighetsarbete.

Ändamål och uppgifter (enligt ActionAid Sveriges stadgar antagna vid årsmötet 2022-05-23):
Med visionen, uppdraget och värderingarna som bas, och med en feministisk utgångspunkt, verkar ActionAid Sverige för ett hållbart och jämlikt samhälle i världen.

- Vi arbetar för att uppnå social rättvisa, jämställdhet och utrotning av fattigdom genom att omfördela makt och resurser, stärka motståndskraften hos samhällen och sociala rörelser, och uppnå full respekt för de mänskliga rättigheterna för människor som lever i fattigdom och utanförskap.
- Vi har ett särskilt fokus på flickors och kvinnors rättigheter i allt vi gör.
- Vi allierar oss med solidaritetsrörelser i Sverige och världen i kampen för rättvisa, mot ojämlik fördelning och strukturell diskriminering.
- Vi främjar engagemang och innovation hos de vi möter och länkar samman olika delar av samhället för en gemensam strävan efter förbättring.
- Vi bevakar, informerar, för dialog, påverkar och opinionsbildar för att driva förändring.
- Vi representerar och främjar ActionAid International i Sverige.
- Vi samlar in medel från allmänhet, institutionella och privata givare för vårt långsiktiga arbete såväl som för katastrofinsatser.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

2022 inleddes och utvecklades i arbetet med att skapa en plattform för ActionAid som en tongivande röst inom frågor som rör klimaträttvisa samt övriga tematiska områden inom ramen för vår strategi. Föregående år, 2021, präglades av tre omfattande processer för organisationen samt säkerställande av att vi skapat rätt förutsättningar för att lyckas med beslutade processer och styrdokument. 2022 var året då vi kunde börja implementera arbetet utifrån den grunden. Som en följd av de stora organisatoriska förändringarna som genomfördes under 2021 tog styrelsen under hösten 2022 beslutet att förlänga den treåriga implementeringsstrategin (SIF2021–2023) med ytterligare ett år för att ge utrymme åt organisationen att uppnå samtliga mål i planen.

Den nuvarande implementeringsstrategin har haft stor påverkan på arbetet för att stärka vår identitet och vårt varumärke samt hur vi presenterar våra givarerbjudanden. Under 2022 har vi därför genomfört flera strategiska och varumärkesstärkande aktiviteter.

Under 2022 lanserades vårt nya månadsgivarerbjudande, Girl supporter, där månadsgivare engageras för flickors rättigheter i Bangladesh, Vietnam, Zimbabwe och Senegal. Samtidigt som detta lanserades fasades även fadderskapet ut och alla som tidigare hade ett fadderbarn erbjöds att fortsätta stödja flickor inom ramen för det nya programmet. Detta var ett strategiskt beslut som togs i augusti 2020 för att flytta fokus från enskilda barn till utveckling på en bredare nivå inom ramen för flertalet tematiska områden: rätt till sin kropp, könsbaserat våld och barnäktenskap.

Vårt arbete mot kvinnlig könsstympning i Sverige har fortsatt och vidareutvecklats. Vi har stärkt vårt nätverkande arbete och tillsammans med andra organisationer initierat arbetet med ett nationellt nätverk. För nätverkande och samordning har även koordinatorn för arbetet mot könsstympning deltagit i årsmötet för European EndFGM Network i Bryssel.

Under 2022 har det globala arbetet successivt kunnat återupptas efter att åren av pandemi och isolering haft stora konsekvenser på flickors och kvinnors liv och vi har kunnat se ännu mer inskränkningar av deras rättigheter.

Efter åren med pandemin genomfördes ActionAid-federationens årsmöte återigen fysiskt med representanter från hela federationens ledning i Madrid, Spanien. Organisationens Generalsekreterare reste för internationella möten med Europa- och globala cheferna till Bologna, Dublin, Madrid och Thessaloniki.

På grund av fortsatta restriktioner och smittspridning i programländerna genomfördes under 2022 inga besök till programverksamheten. ActionAid mottog däremot ett besök från vår landschef i Kenya, Susan Otieno, som i TV och på seminarium berättade om den humanitära krisen som utspelar sig på Afrikas Horn med utbredd hunger och vattenbrist.

Resultat och ställning

Flerårsöversikt *Belopp i tkr*	2022	2021	2020	2019	2018
Verksamhetsintäkter	**35,001**	**33,356**	**37,637**	**40,015**	**41,090**
Verksamhetskostnader	**-34,400**	**-32,466**	**-38,329**	**-42,338**	**-40,852**
-Ändamålkostnader	-26,867	-25,961	-30,390	-32,320	-31,288
-Insamlingskostnader	-5,940	-4,768	-5,420	-7,639	-7,400
-Administrationskostnader	-1,593	-1,737	-2,519	-2,379	-2,165
Årets resultat	**648**	**890**	**-693**	**-2,327**	**328**
Eget kapital	**7,422**	**6,774**	**5,708**	**6,402**	**8,729**
-varav Ändamålbestämda medel	343	1,103	1,482	0	0
Andel av totala intäkter					
Ändamålkostnader	77%	78%	81%	81%	76%
Insamlingskostnader	22%	20%	21%	25%	23%

Insamlade medel från allmänheten uppgick till 26 389 tkr (27 471 tkr). Totalt skänkte 14 723 (16 280) personer en gåva till ActionAid Sveriges arbete och i slutet av året hade vi 6 009 (6 055) månadsgivare, 0* (6 309) faddrar och 5 820 (0) Girl supporters.

*I slutet av 2022 hade alla våra faddrar flyttats över till det nya givarkonceptet Girl supporter.

Under 2022 hade ActionAid totalt 3 539 tkr (3 899 tkr) i projektkostnader för projekt finansierade av ForumCiv för insatser i Guatemala, Liberia, Palestina och Sverige. För verksamheten i Sverige för att stoppa kvinnlig könsstympning erhöll ActionAid 589 tkr (906 tkr) från Jämställdhetsmyndigheten, 451 tkr (450 tkr) från Socialstyrelsen, samt 61 tkr (0 tkr) från Stiftelsen "Kronprinsessan Margaretas Minnesfond".

För detaljerad ekonomisk redovisning, se följande resultat och balansräkning samt noter.

Hållbarhetsupplysningar

Under 2022 återgick organisationen till delvis kontorsarbete och delvis distansarbete. Arbetsmiljöfrågor som att motverka stress genom hög arbetsbelastning har haft hög prioritet under året. Prioriteringar har gjorts i verksamheten – till exempel för att motverka stillasittande och negativa effekter under hemarbete har den friskvårdshalvtimmen som införts under 2021 fortsatt de dagar som personalen arbetar hemifrån.

I början på året genomfördes en medarbetarundersökning för samtlig personal via Prevent som organisationen är kopplad till. Medarbetarundersökningar görs regelbundet för att säkerställa god arbetsmiljö och hälsa inom organisationen. Denna undersökning var en direkt uppföljning av den undersökning som genomfördes våren 2020, innan den stora omorganisationen på hösten samma år. Undersökningen visade bland annat höga poäng för den organisatoriska och sociala arbetsmiljön. Dock visade den i perioder ojämnt hög arbetsbelastning, vilket har lett till fortsatta prioriteringar, och som även ska fortsätta in i 2023 för att säkerställa goda möjligheter till återhämtning för personalen.

Organisationen arbetar utifrån en av styrelsen antagen Arbetsmiljöpolicy som styr det operativa arbetet och bidrar bland annat till:

- Systematiskt arbetsmiljöarbete och regelbundna uppföljningar av arbetsplatsens arbetsmiljö (detta genomfördes dock först under Q1 2023 pga återgång till kontorsarbete delvis under 2022).
- Nolltolerans mot alla former av mobbning, särbehandling eller trakasserier på arbetsplatsen.
- God samverkan mellan arbetsgivare, arbetstagare och skyddsombud.
- Tillbud och olyckor som inträffar rapporteras och utreds så att vi kan vidta åtgärder.
- Tydligt och synligt ledarskap som ska präglas av respekt och omsorg för varje medarbetare.
- Att alla medarbetare tillämpar ActionAids feministiska ledarskapsprinciper i våra dagliga beteenden och på så sätt bidrar till en inkluderande, jämlik och positiv arbetsmiljö och organisation.
- Löpande arbete för att förebygga och minska negativ och arbetsrelaterad stress.
- Att alla medarbetare bidrar till att skapa en god stämning och positiv energi, ger konstruktiv feedback och stöttar varandra.

På det globala årsmötet beslutades att maktförskjutning och avkolonisering inom biståndet är en prioriterad fråga inom federationen. ActionAid Sverige, som stod bakom motionen till årsmötet har efter beslutet även varit en del av federationens arbetsgrupp i att driva dessa frågor globalt.

Organisationens miljöpolicy, senast antagen av styrelsen under 2022, styr vårt förhållningssätt i det dagliga arbetet, bland annat genom:

- ActionAid International är en stark röst för klimaträttvisa. Vi bygger och driver kampanjer som bygger på rättvisa bland annat genom att hävda rika länders ansvar att kompensera för deras klimatpåverkan samt att de ska driva snabba klimatåtgärder för att stödja de som befinner sig i frontlinjen av klimatförändringarnas effekter.
- Vi arbetar för att minimera vår miljöpåverkan genom resor, där vi prioriterar transportmedel med minsta möjliga klimatpåverkan då det är möjligt. Koldioxidutsläpp har loggats för samtliga flygresor och uppgick till 3,48 ton CO2.
- Organisationen strävar hela tiden efter att hitta nya sätt att minska energi-, vatten- och pappersförbrukningen. Miljöcertifierade produkter och leverantörer prioriteras när det är möjligt. Vi återvinner och källsorterar våra sopor i möjlig utsträckning. Vid möten eller representation, där mat serveras, är alltid förstahandsvalet ekologiska och vegetariska alternativ.

Förväntad framtida utveckling

En av våra största ödesfrågor framöver är klimatet. Klimaträttvisa är även ett av ActionAid Sveriges fokusområden i nuvarande implementeringsstrategi. Under 2022 har arbetet med att etablera ActionAid som en viktig aktör för global rättvisa inom klimat och jämställdhet accelererat. I Sverige har flera samarbeten med andra organisationer genomförts, en undersökning om den politiska agendan kopplat till klimat och jämställdhet genomförts och flertalet debattartiklar och krönikor publicerats. Under 2022 har organisationen deltagit i federationens arbete och planering av den globala kampanjen för klimaträttvisa som lanseras 2023. Vårt fokus ligger på den koppling som finns mellan klimatförändringar och inskränkningen av flickors och kvinnors rättigheter. Vår ambition är att även kunna utöka vår internationella projektverksamhet i linje med detta fokus.

En fortsatt viktig del kopplat till vår internationella projektverksamhet är att bygga starkare och fördjupade partnerskap med andra systerorganisationer inom federationen. Med detta arbete vill skapa fler kontaktytor, öka det gemensamma lärandet samt bättre kunna följa utvecklingen och rapportera verkliga effekter av vårt arbete och stöd.

ActionAid Sverige kommer även fortsättningsvis att kontinuerligt vidareutveckla arbetet i Sverige. Här bedriver vi löpande verksamhet för att nå ut till kvinnor som har utsatts för eller tillhör en riskgrupp för könsstympning. ActionAid är en av få aktörer som arbetar med frågan och som involverar direkt berörda i arbetet med att förebygga och stoppa kvinnlig könsstympning. Vi arbetar för att skapa attitydförändringar brett i samhället, för ökad kunskap samt för att säkerställa att de som drabbats eller är i riskzonen får den vård och det stöd de har rätt till. Här har ActionAid en fortsatt viktig roll att fylla. Framöver kommer vi även eftersträva en fördjupning och breddning av detta arbete och använda beprövade metoder i arbetet mot könsbaserat våld.

Förvaltning

Årsmötet är ActionAid Sveriges högsta beslutande organ. Varje medlem har en röst på årsmötet. Styrelseledamöter väljs på årsmötet för en tid av två år. Inget arvode utgår. Årsmötet utser även valberedning och revisorer. Generalsekreteraren tillsätts av styrelsen efter överenskommelse med ActionAids globala sekretariat. Verksamheten utgår från den globala strategin ”Action for global justice” vilken antogs i december 2016 för perioden 2018–2028 samt ActionAid Sveriges ”Strategiskt fokus 2018–2028”. Ytterligare detaljerad styrning ges genom SIF 2021–2023.

Årsmötet 2022 hölls fysiskt på kontoret och ägde rum den 23:e maj. Styrelsen svarar för organisationens verksamhet enligt stadgarna. Generalsekreteraren leder och ansvarar för organisationens löpande arbete i enlighet med de instruktioner som styrelsen fastställer.

Under 2022 hölls totalt åtta styrelsemöten, de var antingen digitala eller hybridmöten. Styrelsen utsåg inom sig ett finansutskott som har haft regelbundna möten med kansliet i frågor som rör budget och finansiering. Styrelsen utvärderar årligen sitt och Generalsekreterarens arbete.

Förtroendevalda för ActionAid Sverige

Fram till årsmötet 23:e maj 2022 bestod styrelsen av en ordförande och sju ledamöter. Efter årsmötet bestod styrelsen av en ordförande och åtta ledamöter. I oktober avgick en av ledamöterna och därefter bestod styrelsen av en ordförande och sju ledamöter. Valberedningen har under året bestått av tre personer och revisorerna av två, en föreningsrevisor och auktoriserad revisor.

Styrelsen

Cecilia Widebäck West (ordförande hela 2022)
Gunilla von Gegerfelt (hela 2022)
Marika Hjertén (hela 2022)
Pelle Persson (hela 2022)
Petra Nergårdh (hela 2022)
Ida Lemoine (fr.o.m maj 2022)
Owolabi Bjälkander (fr.o.m maj 2022)
Jerker Hellström Thorsell (fr.o.m maj 2022)
Mariam Osman Sherifay (fr.o.m maj 2022 t.o.m okt 2022)
Meron Abraham (t.o.m maj 2022)
Hala Mohammed (t.o.m maj 2022)

Valberedning

Greta Svensson (fr.o.m maj 2022)
Gustaf Åberg (fr.o.m maj 2022)
Sara Wennerström Cedercrona (fr.o.m maj 2022)
Boel Sundwall (t.o.m maj 2022)
Johan Hyltenstam (t.o.m maj 2022)
Simone Jacobsen (t.o.m maj 2022)

Revisorer

Josefine Fors, auktoriserad revisor, Grant Thornton Sweden AB (fr.o.m okt 2022)
Johanna Hellström, auktoriserad revisor, Grant Thornton Sweden AB (t.o.m okt 2022)
Marika Eriksson, verksamhetsrevisor (hela 2022)

Resultaträkning

Belopp i tkr	Not	2022	2021
Verksamhetsintäkter			
Medlemsavgifter	2	3	2
Gåvor	3	27 727	28 004
Bidrag	3	4 639	5 228
Övriga intäkter		2 632	122
Summa verksamhetsintäkter		**35 001**	**33 356**
Verksamhetskostnader	4,5		
Ändamålskostnader		-26 867	-25 961
Insamlingskostnader		-5 940	-4 768
Administrationskostnader		-1 593	-1 737
Summa verksamhetskostnader		**-34 400**	**-32 466**
Verksamhetsresultat		**601**	**890**
Resultat från finansiella investeringar			
Ränteintäkter och liknande resultatposter		48	1
Räntekostnader och liknande resultatposter		-1	0
Resultat från finansiella investeringar		**47**	**0**
Årets resultat		**648**	**890**

Balansräkning

Belopp i tkr

Tillgångar	**Not**	**2022-12-31**	**2021-12-31**
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Inventarier	6	73	109
Summa anläggningstillgångar		**73**	**109**
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		85	91
Fordringar hos ActionAid International		688	0
Övriga fordringar		7	854
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	7	521	462
Summa kortfristiga fordringar		**1 302**	**1 407**
Kassa och bank		11 024	9 693
Summa omsättningstillgångar		**12 326**	**11 101**
Summa tillgångar		**12 399**	**11 210**

Eget kapital och skulder	**Not**	**2022-12-31**	**2021-12-31**
Eget kapital			
Ändamålsbestämda medel, gatubarn i södra Indien		0	756
Ändamålsbestämda medel, katastroffonden		343	347
Balanserat resultat		6 431	4 781
Årets resultat		648	890
Summa eget kapital		**7 422**	**6 774**
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		776	538
Skulder till ActionAid International		2 898	1 357
Skuld erhållna ej nyttjade bidrag		83	1 358
Övriga skulder		374	365
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	8	845	818
Summa skulder		**4 977**	**4 435**
Summa eget kapital och skulder		**12 399**	**11 210**

Förändring av eget kapital	Andamålsbestämda medel, gatubarn i södra Indien	Andamålsbestämda medel, katastroffonden	Balanserat resultat inkl. årets resultat	Totalt eget kapital
Ingående balans 2022-01-01	756	347	5,671	6,774
Årets resultat			648	
Ändamålsbestämt av givaren		-4	4	
Utnyttjade ändamålbestämda medel från tidigare år	-756		756	
Utgående balans 2022-12-31	0	343	7,079	7,422

Noter

Not 1 Redovisning och värderingsprinciper

Belopp i tkr om inget annat anges.

Allmänna redovisningsprinciper:

ActionAids redovisnings- och värderingsprinciper överensstämmer med årsredovisningslagen, BFNAR 2012:1 (K3) och Giva Sveriges styrande riktlinjer för årsredovisning. I årsredovisningen har även vissa upplysningar lämnats som krävs av Svensk Insamlingskontroll. Principerna är oförändrade jämfört med tidigare räkenskapsår.

Verksamhetsintäkter:

Endast det inflöde av ekonomiska fördelar som ActionAid erhållit eller kommer att erhålla för egen räkning redovisas som intäkt.

Medlemsavgifter:

Medlemsavgifter omfattar direkta inbetalningar för medlemskap i ActionAid Sverige. De redovisas vid inbetalning från medlemmen och intäktsredovisas över den tidsperiod som avses.

Gåvor:

Gåvor redovisas som huvudregel som intäkt när de erhålls. Gåvor värderas som huvudregel till verkligt värde. Gåvor kan ges av allmänheten, företag eller organisationer men också i form av testamentsgåvor och donationer.

Bidrag:

Bidrag redovisas som intäkt när villkoren för att erhålla bidraget har uppfyllts. Erhållna bidrag redovisas som skuld till dess villkoren för att erhålla bidraget uppfylls. Exempel på bidragsgivare är Sida, ForumCiv och EU. Bidrag som erhållits för att täcka vissa kostnader (till exempel för administration) redovisas samma räkenskapsår som den kostnad bidraget är avsett att täcka. Erhållna bidrag värderas till det verkliga värdet av den tillgång som organisationen fått eller kommer att få.

Övriga intäkter:

Övriga intäkter är intäkter som inte är primära utan sekundära för ActionAid Sverige. Under året hyrdes en del av lokalen ut, samt anställdes två medarbetare som har utfört arbete för ActionAid Danmark och ActionAid International.

Verksamhetskostnader:

Verksamhetskostnader delas in i följande funktioner: ändamåls-, insamlings- och administrationskostnader.

Ändamålskostnader:

Ändamålskostnaderna består av sådana kostnader som kan hänföras till ActionAid Sveriges uppdrag enligt dess stadgar. Här ingår gåvor och bidrag som allokerats till våra projekt i utlandet. Här ingår alla kostnader inklusive löner och sociala avgifter relaterade till media och opinionsbildande verksamhet. Till ändamålskostnader räknas även samkostnader samt kostnader för administration som uppstår som en direkt följd av ett projekt inom ändamålet.

Insamlingskostnader:

IInsamlingskostnaderna består av direkta kostnader för insamlingsarbete som riktar sig mot givare, det vill säga intäkter i form av gåvor, testamenten och donationer. Arbetet omfattar både befintliga givare och arbetet med att söka nya givare. Arbetet resulterar i kampanjer, utskick och underhåll av givarregister. Insamlingskostnaderna kan bestå av TV- och radioreklam, annonser, informationsmaterial, insamlingsmaterial och personal som arbetar med insamlingsaktiviteter inriktat mot gåvor.

Insamlingskostnader inkluderar såväl direkta kostnader såsom lönekostnader för insamlingspersonal som de till insamlingskostnaderna fördelade kostnaderna (samkostnader). Kostnader för värvning av fadder klassificeras som en insamlingskostnad. Till insamlingskostnader hör även kostnader för varumärkesbyggande, profilering och positionering.

Administrationskostnader:

Administrationskostnaderna består av kostnader som behövs för att administrera organisationen. Administrationen utgör en kvalitetsgaranti för ändamålet och för givaren. Här ingår bland annat löner och sociala avgifter för ekonomipersonal, styrelsemöten och revision samt till administrationskostnader fördelade gemensamma kostnader (samkostnader).

Leasing:

Alla organisationens leasingavtal redovisas som operationella, det vill säga leasingavgiften (inklusive första förhöjda hyra) redovisas linjärt över leasingperioden.

Ersättning till anställda:

Löpande ersättningar till anställda i form av löner, sociala avgifter och liknande kostnadsförs i takt med att de anställda utför tjänster. Eftersom alla pensionsförpliktelser klassificerats som avgiftsbestämda redovisas en kostnad det år pensionen tjänas in.

Not 2 Medlemsavgifter

2022 hade ActionAid Sverige 10 558 (10 862) medlemmar.

Not 3 Gåvor och bidrag

Gåvor som redovisats i resultaträkningen	2022	2021
Gåvor		
Allmänheten	26 389	27 471
Företag	1 338	532
Totalt	**27 727**	**28 004**

Bidrag som redovisats som intäkt	2022	2021
Offentliga bidrag		
ForumCiv	3 539	3 899
Socialstyrelsen	451	450
Jämnställdhetsmyndigheten	589	906
Stiftelsen Kronprinsessan Margaretas Minnesfond	61	-
Radiohjälpen	-	-27
Totalt	**4 639**	**5 228**

Totalt insamlade medel består av följande:		
Gåvor som har redovistats i resultaträkningen	27 727	28 004
Gåvor som inte har redovistats i resultaträkningen	-	-
Summa insamlade medel	**27 727**	**28 004**

Not 4 Medelantal anställda, personalkosnader och arvoden till styrelsen samt ideellt arbete och leasingavgifter

	2022		2021	
Medelantalet anställda	**Antal anställda**	**varav män**	**Antal anställda**	**varav män**
Medeltal ordinarie anställda baserat på heltidstjänter				
Sverige	13,10	2,12	11,52	1,42
varav utför arbete för ActionAid Danmark	0,91	-	-	-
varav utför arbete för ActionAid International	0,50	-	-	-

Könsfördelning bland styrelseledamöter och ledande befattningshavare	**Antal på balansdagen**	**varav män**	**Antal på balansdagen**	**varav män**
Styrelseledamöter	8	2	7	2
Generelsekreterare, ledningsgrupp	3	-	1	-

Löner, andra ersättningar och sociala kostnader	2022	2021
Generalsekreterare	843	851
Övriga anställda	5,166	4,979
Totala löner	**6,009**	**5,830**
Sociala kostnader	2,000	1,938
Kostnader för pensionsförsäkringar	495	514

Inga arvoden utgår till styrelsen.

Ideellt arbete

Under året 2022 har 18 (25) personer arbetet ideellt för organisationen
Värdet av dessa ideella insatser har inte redovisats i resultaträkningen.

Not 5 Leasing	2022	2021

Kostnadsförda leasingavgifter uppgår till 1 571 tkr (1 373 tkr).
Framtida leasingavgifter förfaller enligt följande:

Inom 1 år	1,493	1,493
1 - 5 år	1,620	3,113
Senare än 5 år	-	-

Avtalet om lokalhyra löper ut 2025-01-31.

Not 6 Inventarier	2022	2021
Inköp	176	176
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**176**	**176**
Årets avskrivningar	102	67
Utgående ackumulerade avskrivningar	**102**	**67**
Utgående redovisat värde	**73**	**109**

Not 7 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	2022	2021
Förutbetalda hyror	415	364
Övriga poster	107	97
Totalt	**521**	**462**

Not 8 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	2022	2021
Upplupna personalkostnader	510	534
Upplupna kostnader och förutbet intäkter	335	284
Totalt	**845**	**818**

Stockholm, den dag som framgår av elektronisk signatur

Cecilia Widebäck West
Ordförande

Petra Nergårdh

Marika Hjertén

Ida Lemoine

Pelle Persson

Jerker Hellström Thorsell

Gunilla von Gegerfelt

Owolabi Bjälkander

Jennifer Vidmo
Generalsekreterare

Vår revisionsberättelse har angivits Stockholm, den dag som framgår av vår elektroniska signatur

Grant Thornton Sweden AB

Josefine Fors
Auktoriserad revisor

Marika Eriksson
Verksamhetsrevisor

actionaid

90 KONTO | SVENSK INSAMLINGS KONTROLL

Plusgiro: 90 00 83-7
Swish: 90 00 837